

Головними інвесторами в Україні виступають бізнес-інкубатори, бізнес-акселератори, бізнес-янгели, венчурні фонди та краудфандингові компанії. Вивчення підходів до фінансування стартапів свідчить, що в більшості випадків вони залишаються без належної підтримки та фінансування і реалізуються на власний ризик [4]. Проблеми фінансування стартапів заслуговують на увагу, особливо в розрізі намірів України посилювати свою економічну конкурентоспроможність як на ринку інновацій загалом, так і на ринку високих технологій зокрема – галузей, що є класичними реципієнтами венчурних інвестицій.

Перспективним напрямом дослідження можливостей удосконалення інформаційного забезпечення стратегічної аналітики інноваційно-інвестиційного механізму розвитку малого та середнього підприємництва в Україні є вивчення світового досвіду та його адаптація з урахуванням особливостей функціонування національної економіки та цільових настанов соціально-економічної динаміки на перспективу. В контексті інтеграції України у європейський простір заслуговує на увагу досвід країн ЄС, що широко висвітлюється в офіційних джерелах [5].

Отже, для підтримки зростання сектору малого та середнього бізнесу необхідно здійснити реальні кроки щодо усунення бар'єрів, які стримують розвиток підприємництва в Україні, особливо у сфері адміністрування податків, доступу для фінансування (зокрема, через фонди Європейського Союзу) та освіти працівників. Зважаючи на недосконалість державної системи статистичного спостереження, яку представляє Держстат України, необхідно переглянути програму спостереження та порядок подання статистичних даних щодо діяльності суб'єктів малого та середнього підприємництва, а також стартапів.

Список використаних джерел:

1. Бланк С. Стартап. Настольная книга основателя. М. : Альпина, 2013. 616 с.
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Офіційна статистика МСП в Україні: аналіз та пропозиції щодо вдосконалення. URL: http://www.lev.org.ua/ua/articles/pp_SME_statistics_2017.html
4. Fedulova, I., Piatnytska, G., & Lukashova, L. (2018). Small business in Ukraine: peculiarities and problems of development in the conditions of the fourth industrial revolution. *Marketing and Management of Innovations*, 3, 216-228.
5. Horizon 2020: SME Instrument. URL: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/sme-instrument>

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ГРОШЕЙ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ПРАКТИЦІ

Шаповалова А. П., канд. екон. наук., доцент, Слободяник А. О., студентка, Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ, Україна

Поява у сучасному економічному середовищі електронних грошей значно полегшує процес розрахунків між суб'єктами господарювання по всьому світі,

зокрема і в Україні. Наведемо статистичні дані щодо використання електронних грошей в Україні за останні п'ять років (табл. 1).

Таблиця 1 – Показники використання електронних грошей в Україні за 2014-2018 рр.

Назва показника	2014 р	2015 р	2016 р	2017 р	2018 р
Обсяг випущених е-грошей банками-емітентами, млн. грн.	12,5	30,7	40,4	59,9	83,2
Обсяг операцій із е-грошима, млн. грн.	1425	3237	2986	2931	7225
Загальна кількість е-гаманців, млн. шт.	33,7	40,4	45,7	52,9	62,7

*складено автором на підставі даних річного звіту НБУ [1]

Дані табл. 1 свідчать про поширення сфери використання електронних грошей в практиці діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання.

Наведемо визначення електронних грошей за нормативно-правовими документами (табл. 2).

Таблиця 2 – Поняття «електронні гроші» у вітчизняних нормативно-правових документах

Назва нормативно-правового документа	Визначення електронних грошей
Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» [2]	Електронні гроші – це одиниці вартості, які зберігаються на електронному пристрої, приймаються як засіб платежу іншими особами, ніж особа, яка їх випускає, і є грошовим зобов'язанням цієї особи, що виконується в готівковій або безготівковій формі.
Положення про електронні гроші в Україні [3]	Електронні гроші – це одиниці вартості, які зберігаються на електронному пристрої, приймаються як засіб платежу іншими, ніж емітент, особами і є грошовим зобов'язанням емітента.
Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку [4]	Електронні гроші – це одиниці вартості, які зберігаються на електронному пристрої, приймаються як засіб платежу іншими особами, ніж особа, яка їх випускає, і є грошовим зобов'язанням цієї особи, що виконується в готівковій або безготівковій формі.

Отже, сьогодні електронні розрахунки стають альтернативною заміною розрахунків готівкою. В економічній літературі наводяться переваги та недоліки застосування е-грошей. [5]

До основних переваг відноситься:

- значне прискорення проведення розрахунків між суб'єктами господарювання за рахунок зручності та портативності е-грошей;
- зменшення витрат на розрахунково-касове обслуговування в банку та інкасацію готівки;
- анонімність платника, який сплачує за товари/послуги в мережі.
- незалежність від банків, що реалізовується в збереженні е-грошей на рахунках у разі банкрутства банківської установи.

Крім переваг, виділяють такі недоліки:

- потреба у вдосконаленні нормативно-правової бази країни, яка регулює обіг електронних грошей;
- необхідність постійного зв'язку з Інтернетом та постачання електроенергією;
- низький рівень інформаційної грамотності та недовіра суб'єктів господарювання та громадян до нових платіжних засобів.

Розглянемо сферу застосування електронних грошей в Україні (рис.1).

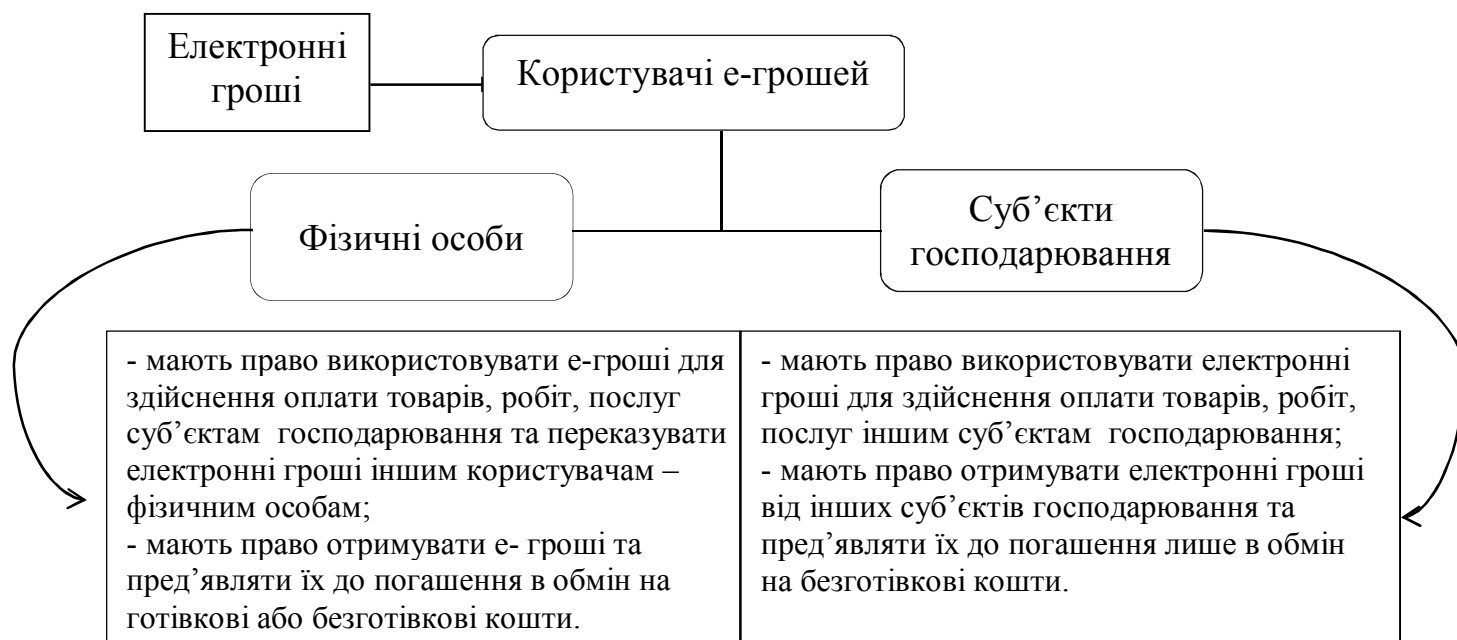

Рис. 1 – Сфера застосування електронних грошей*

*складено автором на підставі [3]

Для того, щоб використовувати електронні гроші, по-перше, потрібно створити та поповнити електронний гаманець. Електронний гаманець може бути персоніфікованим, корпоративним або ж власник е-грошей може залишатись анонімним. При анонімності суб'єкт господарювання здійснює розрахунки за допомогою реквізитів отримувача коштів.

Суб'єкт господарювання може відкрити у банку два е-гаманці: один – для торговця (отримання електронних грошей за продані товари, надані послуги та виконані роботи), інший – для користувача (оплата за товари, роботи, послуги, надані іншим суб'єктом господарювання). Управління таким електронним гаманцем можна здійснювати через мобільний додаток в будь-якому місці та в

будь-який час, що надає власнику самостійності, швидкості та зручності в процесі обміну валюти між гаманцями та управлінні лімітами.

Іншим етапом є купівля електронних грошей за реальні кошти. Це можна здійснити за допомогою платіжних карток, поточного банківського рахунку, платіжних терміналів та безпосередньо банку, з яким співпрацює система. За приклад можна взяти такі системи: PayPal (міжнародна електронна платіжна система), Махі (емітентом є ПАТ «Альфа-банк»), Global Money (емітент АТ Ощадбанк), MasterCard, Visa. Якщо власник електронних грошей захоче перевести електронні гроші у готівку, йому потрібно звернутись до банку з відповідною заявою.

Отже, дивлячись на переваги розрахунків електронними грошима, все більше вітчизняних суб'єктів господарювання звертаються до такої практики. Ще однією причиною популярності е-розрахунків є ріст електронної комерції в країні, але порівняно з високорозвинутими країнами Україні є що удосконалювати. Насамперед постає потреба у врегулюванні процесів розрахунків з е-грошима на законодавчому рівні. На нашу думку, велику роль грає саме рівень інформаційної грамотності та довіри суб'єктів господарювання і громадян до відносно нових платіжних засобів.

Список використаних джерел:

1. Річний звіт Національного Банку України 2018. URL: <https://old.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=95170958>.
2. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05.04.2001. – № 2346-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>.
3. Положення про електронні гроші в Україні: постанова НБУ від 04.11.2010 № 481. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1336-10>.
4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999. – № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
5. Ярош В. І. Електронні гроші: переваги та недоліки // «Молодий вчений» № 5 (45). URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/5/176.pdf>.

ІННОВАЦІЇ У ВИКОРИСТАННІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 071 «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»

Шелін С. В., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист обліково-економічних дисциплін, Горохівський коледж Львівського національного аграрного університету, м. Горохів

Метою інформаційно-комунікаційних технологій в освітній системі є удосконалення процесу навчання, полегшення сприйняття інформації, підвищення конкурентоспроможності випускників коледжу на ринку праці,